

tatovi in odnesli za več tisoč kron raznega blaga, kakor n. pr. blago za moška in ženska oblačila, kavo, sladkor, židane robce, tobak, smodke i. t. d. Ko je šel posestnik g. Simon Potočnik 18. aprila zgodaj na delo, našel je ležati na cerkvenem zemljišču nekaj blaga, katerega so uzmovili ondi pustili, ker najbrž niso mogli vsega nesti, ali pa jih je kdo splašil. Upati se sme, da se bode našim gg. orožnikom posrečilo priti tam lumpom na sled, ki vzemirajo že dalje časa vso okolico. Danes zmanjka enemu meso in slanina, jutri drugemu vino, žganje i. t. d. Pomilovanja vreden je g. Berlisg, vrl mož, ki je v nesreči ali zadregi že marsikomu pomagal, in vendar se še najdejo ljudje, ki se škodoželjno smeji, ko zadene bližnjega nesreča. Fej bodi slehernega takega soobčana, ki ravna tako in s tem kaže, da nima samo spačen čut, temuč tudi — spačeno srce.

Galicija na Koroškem. Dragi mi „Štajerc“, malokdaj se kdo oglasi iz naše občine, posebno pa sedaj med vojsko ni časa, da bi se pisalo kaj uredništvu Vašega priljubljenega lista. Vsak izmed nas ima nujne skrbi, posebno pa so nam na srcu naši hrabri vojak, ki se tako zmago-slavno borijo proti premočnemu sovražniku za svojo drago domovino in našega presvitlega cesarja. Ali nekaj, dragi „Štajerc“, Ti moram naznaniti. V naši občini leži vasa po imenu Lečne ali po nemški „Linsendorf.“ Iz te vasi že dolga leta ni bil potrjen niti eden fant; in tudi sedaj ob času grozovite svetovne vojske še ni bil vpoklican kak vojski pod orožje, in tako mislim, da Vam s tem poročilom nekako izvanredno novico naznanim, ki najbrž v celi širni Avstriji nima primere. —

Iz Negove se nam piše: Žalostno vest vam kot „Štajerc“ moram naznaniti, da nam je ne-smiljena vojaka iz Negovega vrha pobrala že tri može in enega fanta. Vsi so se na gališkem bojišču borili za dom in za cesarja. Pa naj bolj znani in kot dober sosed čislani je bil Alojz Vreča, dolgoletni naročnik „Štajerca“; služil je v vojaški službi v mladih letih navadna tri leta, potem je bil pri finančnem oddelku 4 leta, in lanskega leta ga je mobilizacija pobrala na to strašno vojsko. Štiri mesece se je boril v Karpatih in dne 22. marca je dobil strašno rano v trebuh, ter je moral izdihniti svojo dušo. V 42. letu svoje moške dobe je moral zapustiti svojo mlado, žalostno ženo in dve majhni nepreskrbljeni hčerkici. Za njim žaluje žena, žlahta in vsi sosed, ker je bil dober gospodar.

Spavaj bratec tamkaj mili
V tuji zemljici sladko,
Večni Bog se te usmili
Priti gor v sveto nebo!

Negova dne 24. aprila 1915. (Sledi podpis).

Iz Karpana v Istri došel je sledeči dopis: Dne 15. t. m. okoli 4. popoldne se je zgodila v tukajšnjem premogokopu jako velika nesreča. Trinajst rudarjev je ob enem zažgalo z elektriko več min za izvađenje premoga, toda mine, ne ve se dobro iz kakšnega vzroka, so povzročile jako močno zračno presijo, vžgale premogov prah in zrak je na kilometre daleč gorel in butnil skozi odprtine na presto. Pri tej grozni eksploziji je bilo 9 rudarjev na mestu mrtvih, dočim so ostali štiri silno opečeni, ter so jih prenesli v tukajšnjo bolnišnico. Vsi sodrug-rudarji in vsi inženjerji tukajšnjega premogokopa, na čelu jim ravnatelj Ivan Sust, so se trudili na vso moč pri reševanem delu, iskali ponesrečene rudarje skoro celo noč v groznem dimu in prahu ob nevarnosti za lastno življenje, ki so večkrat onemogli radi pomanjkanja zraka. Toda kljub veliki napornosti jim je bilo mogoče rešiti samo 4 ponesrečence, dočim so jih 9 izrekli mrtvih. Na mesto nesreče je prihitelo vse prebivalstvo Karpana ter sanitarna komisija iz bližnjega mesta Labinja. Kakor velika je bila nesreča, kakršna še ta premogokop ni nikdar zadela, toliko večje je bilo sočutje s ponesrečenci ne samo sodrugov-rudarjev, marveč tudi ravnateljstva premogokopa in vsega mesta Labinja. Vse je sodelovalo, da nesrečnim dragim pokojnikom izkaže zadnjo čast ter jih spremi na najlepši način k zadnjemu pokopu. Pogreb je bil tako lep, da takšnega Labinj še ni videl. Ravnateljstvo premogokopa je dalo napraviti za ta slučaj dva mrtvaška voza, ki jih je sodrug

Josip Kuničič, tapecirar ravnateljstva Karpano, jako okusno okrasil. Pogreb je vodila vojaška oblast, prisotno je bilo vso vojaštvo. Pogreba se je tudi udeležil general Sperl iz Pulja. V sprevedu so bile zastave rudarske Unije Labinj in Delavskega podpornega društva Labinj, ter so bile zastopane in corpore vse civilne in državne oblasti. Predsednik delavskega podpornega društva je izrekel pokojnikom na grobu zadnji pozdrav. Trupla pokojnikov so bila položena v skupni grob, kjer se postavi posebni grobni kamen. Imena ponesrečencev so: Milevoj Dominik, Schira Anton, Kokol Karl, Hrvatini Jakob, Mohorovič Ive, Miletič Josip, Rabac Dominik, Vrbanac Ive in Faguna Rudolf.

Gospodarske stvari.

Nepoštено postopanje pri prodajah kmečkih posestev. Namestništvo je zvedelo, da se izvršijo v mnogih slučajih prodaje kmečkih posestev s pomočjo takozvanih kupcev s pooblastilom na ta način, da kupi kupec s pooblastilom od lastnika posestvo, kakor leži in stoji za gotovo ceno pod pogojem, da sklene zemljiški posestnik kupčijo sodajsko ozir. zemljiško-knjižno z dotičnim zemljiško posest.

Ti kupci s pooblastilom so si sicer kupoma pridobili gospodarstvo, se pa odtegnejo vsled omenjenega pogoja plačilo kupnih pristojbin, ki na ta način obremenijo zemljiškega posestnika in tretjo osebo, kateri je kupec s pooblastilom prodal lastnino. Izventega je pa s takim postopanjem oškodovan erar, ker kupec s pooblastilom med tem časom v večini slučajev pod roko živino, premičnino, les, oziroma gozdove itd. proč odda in tako utini, da se računajo posestva, ki so imela prvotno veliko vrednost, pri plačilu pristojbin za mnogo manj vredna.

Ker pa po tej manipulaciji ni oškodovana le država in vsled razkosanja posestev celoskupnost, temveč večinoma in sicer obsešno tudi posamezni zemljiški posestniki vsled tega, ker kupci s pooblastilom — kakor že omenjeno — med tem časom prodajajo živino, premičnino, les oziroma gozdove in druge pri izvrševanju kmečkega obrata neobhodno potrebne potrebščine in jih tako odtegnejo posestvu, ne da bi imel pri tem zemljiški posestnik kak dobiček, ter se na ta način lahko zgodi, da zabrede mnogo posestev v dolgove, se izda nalog, obračati vso pozornost takemu postopanju in varovati zemljiške posestnike pred takim oškodovanjem s podukom ter jim priporočati, naj se obrnejo do „Poizvedovalnega mesta za kmečke prodaje posestev pri c. kr. namestništvu v Gradcu“ (prim. Naredbeni list, II. letnik, št. 7, odlok št. 62).

Nov predpis za mletje koruze. Ministerijalna odredba z dne 8. aprila 1915, drž. zak. št. 43 določuje, da je maksimalni tarif glede koruze in koruzne moke za veletržstvo v prihodnje odpravljen in da se mora zanaprej iz koruze dvoje zemljetih produktov napravljati, in sicer 8 odstotkov koruznega zdrobca (Gries) in 74 odstotkov moke. Za mletje se mora vzeti le naravno suha ali umetno posušena koruza; vlažna ali pa celo plesnjiva ne velja.

Prepoved gostij in slavnosti, ki so združene s pojedinami. Politične podoblasti opozarjajo na ravnokar v deželnem zakoniku in ukazniku objavljen ukaz namestništva, ki prepoveduje prirejanje gostij in slavnosti, ki so združene z neizmernimi pojedinami.

S to prepovedjo se naj kolikor mogoče uvažuje zapoved, da je kolikor mogoče varčevati z živili, kar zahteva vojska in se zlasti pride v okoliš v kmečkih krogih pri različnih prilikah kakor pri zarokah in svatbah, pri botrinah, sedminah o veliki noči pri raznih slavnostih, zlasti o priliki klanja svinj (pri farežih) običajnim mnogokrat nesmetnim potratam živil.

Skrbeti je za to, da se ta ukaz kolikor mogoče razširi. Pri tem je zlasti poudariti in kot nedopustne označiti one v okraju se vršče, s pojedinami združene svečanosti, ki so mnogokrat poleg imenovanih v ukazu po krajevnih navadah običajne.

Zatirajte poljske miši. Razmere, katere je povzročilo vojno stanje, so privedle prebivalstvo do tega, da mora rabiti živila, ki se dobivajo v deželi sami.

Iz tega nastane za vse poljedelce dolžnost, da tudi od svoje strani storijo vse, kar je v njihovih močeh, da se zadovoljijo potrebe dežele in njenega prebivalstva.

Dobre cene, katere imajo sedaj živila, bi naj nadalje vsodbijale, da bi se s vsami močmi skrbelo za to, da bi bili doneski žetve med vojnimi časom kolikor mogoče veliki.

V letu 1914 se je večkrat opazilo marsikaj, kar opravičuje strah, da bodo v letu 1915 pritisnile miši in zatorej je dolžnost vsakega poljedelca in vseh poljedelskih korporacij, da to nevarnost kolikor mogoče odvrnejo in s vsami razpoložnimi sredstvi zmanjšajo na najmanjšo količino.

Kakoršnakoli sredstva se bodo uporabljala za pokončevanje poljskih miši, nikoli pa se ne sme pozabiti na to, da je mogoče izdaten uspeh doseči samo s skupnim, smotrenim postopanjem kmečkega prebivalstva, in zatorej se naj vsak posameznik voljno in v svesti si svoje dolžnosti pridruži skupnim akcijam, ki se sklenejo in odredijo v svrhu pokončevanja poljskih miši.

C. kr. postaja za varstvo rastlin je vsakokrat radevolje pripravljena s svetom pomagati poljedelstvu v teh vprašanjih ter dajati primerne sredstev in pripomočkov za zatiranje teh živali.

Posebno se še opozarja na to, da se naj povsod tamkaj, kjer se je že v jeseni 1914 opazilo mnogo miši, stori takoj po nastopu južnega vsemena vse potrebno, kadar pridejo miši iz svojih skrivališč, da se zatrejo, ker je upanje na uspeh v zgodnji spomladi posebno veliko in ker more s tem stvarna akcija v tem letnem času mnogo prispevati, da se doseže nameravan smoter, da se pokončajo poljske miši.

C. kr. poljedelska bakteriološka in za rastline varstvena postaja na Dunaju II, Trunnerstrasse št. 1.

Sadite več buč. Za marsikatero kmečko gospodarstvo je bilo dobro samoizdelovano bučno olje zelo važno in po pravici je bilo bučno olje zaradi svojega krepkega in pristnega okusa povsod zelo priljubljeno.

Zaradi visokih cen masti in olja bi se naj nadaljni nasad nujno priporočal iz lastnih gospodarskih vzrokov, pa tudi z ozirom na potrebno preskrbo vsega gospodarstva z oljem.

Izmed vseh rastlin, ki pridejo v poštev zaradi dobave olja, bi se morala za naše razmere obračati večja skrb na bučo zaradi tega, ker jo kmetje znajo saditi in ker obeta vsled tega več uspeha kakor druge oljate rastline, ki se do sedaj še sploh niso ali so se le redko sadile.

Ker je buča za množinsko rejo svinj zelo priljubljena piča, bo za marsikatero kmečko gospodarstvo posebno ugodno, ako se je v letošnjem letu mnogo nasadi.

Saditev poznega zelja. V prihodnjih dneh se začne na Srednjem in Spodnjem Štajerskem saditev poznega zelja, ki se bo potem do konca maja ali do začetka junija presadilo na polje. Ako že pri vseh drugih setvah zelja pravilo: Ne sej pregosto! je to zlasti posebno važno pri zeljnatih sajenkah, ki pridejo potem na prosto polje.

Ako so rastline gosto nasejane, se stiskajo, vse silijo na dan in postanejo seveda, kar je naravno, dolge in tanke. Take rastline rastejo pri ne posebno ugodnih vremenskih razmerah le počasi in mnogokrat zelo slabo, večkrat nastanejo vrzeli, ki se morajo pozneje zopet izpolniti. To pa daje mnogo več nepotrebnega dela. Kolikor mogoče, redko nasajene zeljate sajenke in iz gostih vrst vzete sadike, ki se presadijo kot 2 ali 3 tedne stare semenke v posebno gredo, postanejo deblaste in jedrate in rastejo zaradi svoje večje odpornosti in bogatejših korenin hitreje in enakomerneje.

Pogosto nasajevanje je velika napaka pri nasadu zelja in bi se je moralo posebno letos kolikor mogoče izogibati.

Iz vsakega semena mora zrasti rabljiva rastlina in iz vsake sejanke velika zeljna glava.

Izpolnitev vrzeli v vinogradu. Najplemenitejša naloga doma ostalih kmetov je, kakor znano, že v mirnih časih pridelovanje živil za vse ljudstvo. Sedaj v vojnem času je pa sveta dolžnost za nas vse, ki obdelujemo zemljo in ugodno lego v večji meri za nasad živil.

Vse vrzeli v vinogradih bi se naj letos ob-

sadile s krompirjem in košatim (grmičastim) fižolom, kakor so že poprej to delale žene manjših posestnikov in kakor se v nekaterih krajih redno vrši.

Obe imenovani rastlini se dobro razvijata na solčnih bregovih jako dobro in fižol prenese, ako se ga nasadi med trte v vrste, tudi jako dobro prijazno polusenčje.

Neizprosna sila, da je treba v prvi vrsti skrbeti za živila, bo pregnala vse morebitne pomisleke zaradi omejitve zmanjšanja vinogradov.

Zatorej vi vinogradniki, izpolnite vrzel v vaših vinogradih z rastlinami, ki služijo v človeško hrano.

Vrednost gibanja za breje prasice. Dobri prasici se le dobio, ako se breje prasice ne pušča v tesnem blevu, ampak se jim da možnost, da se prav mnogo gibajo na prostem, na solcu in na svežem zraku.

Svinjska reja ne dela čez poletje nikakih posebnih težav v krmiljenju, ako prasici letajo na prostem in je vsled tega velika pomnožitev števila svinj kmetu mogoča v kljub temu, da je malo delavskih moči. Ker je pomnoženje števila svinj bistveno odvisna od dobrih praset in ker je ta pomnožitev največjega pomena za dobro preskrbo splošnosti z mesom in mastjo, bode na imenovano dejstvo posebno opozorjeno.

Torej skrbite brejim prasicam za svetlobo, zrak in za prosto gibanje; pa tudi druge svinje bodo za to hvaležne.

Izkaz živinskih kužnih bolezni, ki so bile razširjene na Štajerskem v poročevalni dobi od 3. aprila do 10. aprila, oziroma o katerih se razglasa, da so ponehale.

Razširjene so:

1. Volčič na gobcu in parkljih: Okraj Celje: Celje okolica. Okraj Deutschlandsberg: Herbersdorf. Okraj Feldbach: Gutendorf in Petzelsdorf. Okraj Maribor: Spodnja Ložnica.

2. Mehurčasti izpuščaj pri konjih: Okraj Ptuj: Spuhla, Ragoznica in Zabovci.

3. Garje pri konjih: Okraj Gradec: Grambach. Okraj Maribor: Dogoš, Pobrežje, Slivnica in Cvetkovci. Okraj Brežice: Globoko in sv. Peter pod sv. Gor.

4. Garje pri ovcah: Okraj Celje: Ljubno.

5. Prašičja kuga: Okraj Maribor: Jarenina. Okraj Ptuj: Žetale.

6. Svinjska rudečica: Okraj Bruck o. M.: St. Marein i. M. Okraj Feldbach: Höflach. Okraj Maribor: Sv. Ilj v Slov. gor.

Ponehale so:

1. Vranični prisad: Okraj Brežice: Lastnič.
2. Svinjske rudečice: Okraj Celje: St. Pavel pri Preboldu: Okraj Feldbach: Fehring.

Razne reči.

O ptujskih sejmi. Na konjska in goveja sejma dne 20. in 23. aprila prignalo se je 120 konj in 802 goved, na svinjski sejma dne 21. aprila pa 604 svinj. Prihodnji konjski in goveji sejma bode dne 4. maja, svinjska sejma pa 28. aprila in 5. maja t. l.

Zaradi krušnih kart krožijo po tukajšnjem mestu čudne govorice. Nekateri baje celo trde, da jih je samoblastno g. župan Orniš „gor spravil“. Premiljunska trompeta, kdor si je to izmislil, ta zasluži „ledrasto medaljo“ in povrh še eno „frakarto“ za Feldhof pri Gradcu. Ker imamo danes že itak različnih „Feld...“ kakor n. pr. Feldzug, Feldpost i. t. d. naj pa še tudi „Feldhof“ postane modern. Kako da vendat dotični jezičniki v moških kakor v ženskih oblekah do danes niso prišli do „temeljitega prepričanja“, da je g. ptujski župan aranžiral svetovno vojsko? Morda pa še pride, kar še ni. Očividno nemogoče je tudi mogoče...

Trgovina z jajci. Od ces. kr. nameštstva se je nam naznanilo, da smejo jajca v večjih množinah le take osebe nakupovati, ki so od politične oblasti za to pooblaščen. Prodaja tujim osebam je prepovedana. Seveda se stem ne ovira poraba v domače potrebe. Trgovci z jajci se bodo v prihodnje kontrolirali, občanom pa se priporoča, da se v svrhu svojih kakor tudi potrebnih sosednjih občin organizirajo.

Posredovanje za dobavo bakrene galice in bakrene žveplene moke. Na mnogotera vprašanja

glede dobave bakrene galice in bakrene žveplene moke za škropljenje vinogradov proti peronospori in oidium, se vinogradnikom naznanja, da posreduje v tem oziru že pet let „Zveza kmetijskih zadrug za Štajersko in Eggenbergu pri Gradcu, (Verband der landwirtschaftlichen Genossenschaften in Eggenberg bei Graz, alte Poststrasse Nr. 152 (Telefon Nr. 2164), kjer se naj tozadevno povpraša, oziroma naroči.

Prepovedana prodaja žita. Od zanesljive strani je ces. kr. ministerstvo za notranje zadeve izvedelo, da se v mnogih slučajih odvažajo žito in zmleti produkti nasproti §§. 2 in 3 ces. ukaza z dne 21. februarja 1915, drž. zak. št. 41. brez dovoljenja politične oblasti natihoma in po noči. Tako postopanje pomeni zlorabo, ki bi znala biti nevarna, ker se bi s tem premeštile zaloge ali pa celo poskrile. Vrhutega se bi tem potem motila tudi reditev porabe, in razpolaga s zaprtimi zalogami bi bila neomogočena. Take protizakonitosti pomenjajo po §. 32, točka 2 ozir. 4 navedenega ces. ukaza prestopke, ki se sodnijsko kaznujejo s zaporom do 6 mesecev, ozir. do enega leta, razven te kazni s zaporom pa se še zamore naložiti denarna globa 2000 K, ozir. 20.000 K. Okrajnemu glavarstvu se je naročilo, da mora proti takemu postopanju s vso strogostjo nastopati. Nadalje se še pripomni, da za pošiljatev žita in moke po pošti spremljevalna listina sicer ni predpisana, pač pa si mora pošiljatelj vsled §. 2 ces. ukaza priskrbiti tozadevno dovoljenje.

Zimski oskrbljevalni urad v Gradcu pod pokroviteljstvom grofice Franciske Clary-Aldringen je svoje delovanje sklenil. Dohodki so bili v skupnem znesku 159.758 kron 36 vin. in se sestavljajo iz naslednjih prejemkov: 1. 132.893 16 K vzeti iz bank; 2. 20.578 21 K daril; 3. 5.322 36 K izkup za darovano volno in 4. 1.464 43 K različnih dohodkov. Ker je tozadevno natančno poročilo preobširno, da ga bi zamogel „Štajero“ dobesedno priobčiti in bi še tudi izveleček zavzemal premnogo prostora, bodi povedano, da se je vsa gornja skupna svota uporabila v oskrbo zimskih potrebnih za naše vrle vojske na bojišču, ki izrekajo vsem blagim darovalcem in darovalkam svojo najprisrčnejšo zahvalo. Bog plati!

O čarodejni šibici, s pomočjo katere se zamorejo podzemeljski vrelci in studenci najti in tudi vsakojake v zemlji se nahajajoče kovine konstatirati, podaje natančnejša poročila gospod geometer Treo, mestni stavbeni mojster v Ptuj. „Štajerc“ bi svojim cenj. čitateljem prav rad razložil vso stvar, toda brez črtežev (Skizzen) je to nemogoče, ker bi ostalo nerazumljivo. Imenovani gospod geometer bo vsakomur rad ustregel, ki se bo tozadevno do njega obrnil.

Vlak je povozil ne daleč od postaje Sternal na ptujskem polju dne 27. aprila hlapca Franc Zirofnika, ki je služil pri posestniku Jožef Novak-u v Dražencih. Prepeljali so ga v bolnišnico v Maribor, kjer pa je po kratkih urah umrl.

Veliko srebrno svetinjo za hrabrost dobil je Johan Pavčnik, posestniški sin iz Jurklostra. Vpoklican je bil že pri prvi mobilizaciji kot prostak k 87. pešpolku, 4. odd. strojnih pušk. 28. decembra so Rusi skoraj že vabili eno naših strojnih pušk; v trenutku nabaše si Pavčnik strojno puško na hrbet, drugi tovariš pa lafeto ter jo ubereta skozi točo krogelj na nek strm hrib. Toda komaj sta dospela na vrh, ko zadene Pavčnika sovražna dum-dum-kroglja v levo ramo. Kljub hudi rani beži Pavčnik s strojno puško na hrbtu dalje in reši svojo varovanko. Junak leži sedaj v celjski bolnišnici. Njegov tovariš, korporal Bukovnik, ki je že poprej imel hrabrostno svetinjo, povišan je bil zaradi tega junaškega čina v narednika ali v feldbeljuna.

Vojaški dopusti. Treba bo opozoriti vojske in njih svojce, da prosijo za 14dnevne dopuste pred vsem ob času košnje. Res se vsako delo sedaj težko opravi, toda najtežje bo ob času košnje, ker — ženske ne morejo in ne znajo kositi.

Tragična smrt. Iz Bistrice v Rožni dolini na Koroskem se nam piše, da je po osemmednevni boleznii umrla gospa Franciska Begusch, soproga hišnega posestnika in pekarskega mojstra. Obiskala je svojega bolanega zeta, g. Karla Mathaide, orožniškega stra-

mojstra v Spodnjem Dravogradu, o katerej priloženosti si je vsled prehlajenja zadobila pljučno vnetje. Pogreba v Spod. Dravogradu udeležila se je vsa ondotna gospoda in mnogo občinstva ter več odličnih oseb iz domačega kraja ranjka. R. i. p.

Hrabri mariborski prostovoljec vjet. Koj v začetku vojske se je javil 52-letni kamnoseški pomočnik Stefan Veigl kot prostovoljec. Sprejet je bil v 47. pešpolku, v katerem se je tako junaško bojeval, da je hitro postal korporal in dobil — prvi v tem regimentu — zlato svetinjo. Hudo ranjen zdravil se je nekaj časa potem doma, toda komaj je nekoliko okreval, že je spet odrinil ves navdušen na bojišče, kjer je bil vjet in se sedaj glasom njegovega lastnega poročila nahaja v Moskvi na Ruskem.

Na višje povelje zaprli so 24. aprila stavbanskega podjetnika in posestnika kino-teatra Karla Agolzer-ja v Trbižu, rojenega iz Pontebe na Laškem. Samijo ga namreč vohunstra, zaradi česar je bil že lansko leto nekaj časa zaprt pa zopet oproščen, ker mu tega zločina niso mogli dokazati.

Kot vohunstva sumljivega zaprli so fotografa Petra Mizelli-ja iz Spodnjega Dravograda. Mizelli je italijanski državljani in je že več let stanoval tukaj ter napravljaj slike iz spodnjega Koroskega, katere je pošiljal na Italjansko.

Strašna rudniška katastrofa na Japonskem. Dne 12. t. m. je vsled pogrza zemlje v neki jami pri Šimonosuku nastala velika katastrofa. Od 593 jamskih delavcev je usad zemlje 300 delavcev odrezal od zunanjega sveta. Ker pa se tamošnji premogovniki tako raztezajo v notranjosti zemlje, da se nahajajo posamezni rovi deloma celo pod morskim dnem, ni izključeno da je v jame vdrla voda. Na Japonskem so jamske nesreče, ki uničujejo na stotine delavskih življenj, takorekoč na dnevnem redu. Na ropanje tujih dežel se japonski kapitalisti razumejo izvrstno; v lastni deželi pa ubijajo lastne delavce.

Goljufije ogrskih liferantov. V Miskolcu na Ogrskem je policija zaprla „trgovca“ Paula Widlicha, Nikolaja Nagy, Aleksandra Persy, Armina Bandlik, Hermana Wilhelm in Armina Bloch, o katerih se sumi, da so ogoljufali vojaški erar za več tisoč kron s tem, da so vojaški upravi pošiljali konzerve, katere so bile namesto z jedili napolnjene s peskom ali pa s pepelom. Advokat dr. Deziderij Gergely v Miskolcu, ki je bil s temi goljufi v tesni zvezi, se je ustrelil. Dogodile so se pa še mnogotere druge grozne goljufije, valed česar je ogrski ministerski svet sklenil postaviti, ki določuje, da se ima po kratki sodbi obseliti vsak tak goljuf, ki je oškodoval vojaški erar ali s svojim dejanjem tudi le enega posameznega vojaka.

Samovoljna zapustitev vojni dajatvi podrejenega obrata je dezertacija. Pred graškim deželnoabramnim divizijskim sodiščem se je moral dne 3. t. m. zagovarjati bolehn 32-letni rudar Martin Novak. Novak je bil dne 25. oktobra lani zaprisežen kot črnovojniški delavec v Trbovljah. Odkazano delo pa mu je bilo pretežko, zgasil se je pri marodni viziti, a zdravnik je izjavil, da je sposoben za odkazano delo. Dvanajst dni potem je zapustil delo, ne da bi mu dovolil častnik. Šel je nazaj na Kranjsko, kjer je stopil v službo pri nekem posestniku. Pri posestniku je ostal mesec dni, potem je šel zopet iskat lajšega dela. Na potu ga je prijel orožnik, ki ga je odal sodišču. Obtožen je bil zločina dezertacije ter se je zagovarjal s tem, da ni popolnoma sposoben za delo v rudniku. Pred več leti je bil operiran v hrbtu, pri čemer je izgubil kos rebra. Takrat je bil dva in pol meseca v bolnici ter bil še potem bolan pet in pol mesecev. Težkega dela pri rudniku ni mogel opravljati zaradi bolehnosti, ki še vedno traja pri njem kot posledica operacije. Zastopnik tožbe naglašja, da je ravnanje Novaka zločin dezertacije, čeprav je toženec opravljaj črnovojniško službo le z lopato. Branitelj prosi sodni dvor, da naj upošteva, da je toženec ravnal zaradi svoje bolehnosti ob nepremagljivem pritisku. Glede na to, ker je toženec za delo manj sposoben, bolehn človek, je sodni dvor upošteval posebne olajševalne okoliščine ter ga obsodil na šest mesecev ječe. Neki drugi rudar je bil v enakem slučaju obsodjen na osemmesečno ječo.